

Dr. Podlovics Éva Livia (THE)

A REZILIENS PEDAGÓGUS

*Kulcsszavak: reziliencia, pedagógusi reflektivitás,
metakogníciós stratégiák, AJTP*

Előadásomban az iskolai reziliencia témakörét járom körbe, különös tekintettel annak három aspektusára. Először is a pedagógusi reflektivitásról, s annak fejlesztéséről ejtek szót; majd kitérek a metakognitív stratégiák alkalmazására az osztályteremben; végül pedig az Arany János Tehetséggondozó Programok reziliencia-kutatásra vonatkozó belátásaira mutatok rá egyrészt dokumentumelemzés, másrészt egy strukturált interjú kapcsán. Előbbiekkel arra szeretnék rávilágítani, hogy a megváltozott (támogató, nem megbélyegző) pedagógusi attitűd és a rendszerszintű iskolai támogatás jelentős változásokat indukálhat az erősen diverz osztályokban, s így széleskörben alkalmazható módszerként működhet az általános iskolában. A diákok jellemzőjévé váló, életüket pozitívan módosító reziliencia jelensége ugyanis direkt módszerek segítségével (reflexió, metakogníciós stratégiák) az oktatási reziliencia (Agasisti et al 2018, 2021; Czeglédi 2012; Podlovics 2019) kialakításához vezethet. Szükség van azonban a rezilienciát támogató iskolai védőfaktorok kialakítására – amit az AJTP programok maximálisan alá is támasztanak –, valamint a pedagógusok szemléletváltására is. Utóbbi vonatkozásában, a gyerekeket kikérdező attitűd helyett a tudáshoz hozzásegítő, azt felépíteni, rendszerezni tudó pedagógia lehet hatékony a jelenlegi, egyéni sajátosságokat és kulturális különbségeket is magában hordozó osztálytermekben. Az Arany János Tehetséggondozó Program, bár már az általános iskolában jól teljesítő diákok támogatására jött létre, ugyanakkor kibővült egy általánosabb programpontra (AJP), mely a szakközépiskolákban, s a velük szoros együttműködésű kollégiumokban próbálja inkluzívan támogatni a diákokat. A program összevont eredményeiből így megalapozott következtetések vonhatók le az általános alkalmazhatóság, valamint az iskolai védőfaktorok kialakításának irányában.
